

περιποιῶνται τοὺς ὁμοίους των καὶ νὰ ᾔηται καὶ αὐτοὶ εὐάρεστοι, νὰ σέβωνται τοὺς ἀνωτέρους των, κτλ. οὕτω θέλεις τοῖς ἐμπνεύσει τὴν ἀγνότητα τῶν ἡθῶν καὶ τὴν ἀληθῆ εὐγένειαν τῶν αἰσθημάτων.

ΕΤΕΡΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΗΣ ΘΕΑΝΟΥΣ  
ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΦΙΛΗΝ ΑΥΤΗΣ  
ΝΙΚΟΣΤΡΑΤΗΝ.

Ἐμαθον μὲ μεγίστην μου θλίψιν, φιλάττη μου Νικοστράτη, περὶ τῶν παρεκτροπῶν τοῦ συζύγου σου. Αὐτὸς ἐράται ἐταίρας τιнос. Πόσον εἰσὶν ἄξιοι λύπης οἱ κυριευθέντες ὑπὸ τοῦ κακοῦ αὐτοῦ ἄνδρες! Αἱ γυναῖκες αὐταὶ ἔχουσιν ἰδιάν τινα τέχνην νὰ συλλαμβάνωσιν αὐτοὺς εἰς τὰ δίκτυά των, νὰ τοὺς διατηρῶσιν εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν καὶ νὰ μετατρέπωσι τὸν νοῦν· ἀλλὰ καὶ ὁ ἰδικός σου δὲν εὐρίσκεται εἰς καλητέραν κατάστασιν· εἶσαι ζηλότυπος, κατατήκεσαι ὑπὸ τῆς θλίψεως, ὁ νοῦς σου τρέφει σχέδια ἐκδικήσεως.

Σκέφθητι καλῶς, φιλάττη μου Νικοστράτη, ὅτι κακῶς πράττεις. Ἡ ἐνάρετος γυνὴ δὲν γίνεται ἡ φύλαξ τοῦ συζύγου αὐτῆς, ἀλλὰ διατελεῖ οὔσα σύντροφος αὐτοῦ· ἡ δὲ πιστὴ σύντροφος ὑποφέρει μετὰ καρτερίας καὶ τὴν παραφροσύνην ἀκόμη τοῦ συντρόφου, ὃν ἡ τύχη τῇ ἔδωκε.

Πρὸ πάντων μὴ αὐξάνῃς τὸ κακὸν δι' ἄλλων κακῶν, μήτε μίαν μανίαν δι' ἄλλης μεγαλητέρας· τὸ πῦρ, τὸ ὁποῖον δὲν φουᾷ τις σβύνει μόνον· τὸ γυτὸ συμβαίνει καὶ εἰς τὰ πάθη, ἂν τὰ πολεμήσῃς ἐρεθίζονται, ἂν δὲν δώσῃς προσοχὴν εἰς αὐτὰ κατευνάζονται...

Ἐννόησον τὴν ἀπερίσχεψίαν σου· ὁ σύζυγός σου προσπαθεῖ νὰ κρύψῃ ἀπὸ σοῦ τὴν ἀτιμίαν, ἣν σοὶ προστρίβει καὶ σὺ ἔχεις τὴν ἀνοησίαν νὰ δεικνύῃς πρὸς αὐτὸν ὅτι ἔχεις γινῶσιν αὐτῆς! Δὲν ἐννοεῖς ὅτι οὕτω ἀφαιρεῖς τὸ κάλυμμα, καὶ τότε θέλει σὲ ἀτιμάσει φανερά; Ἐπιστήριζον τὸν ἔρωτά σου οὐχὶ ἐπὶ τῶν περιποιήσεων, ἃς σοὶ κάμνουσιν, ἀλλ' ἐπὶ τῆς τιμιότητος· αὕτη μόνη εἶναι τὸ θέλγητρον τοῦ συζυγικοῦ δεσμοῦ.

Ἄν ὁ ἄνθρωπος δὲν ᾔηται ἐντελῶς διεφθαρμένος, δὲν δύναται ποτὲ νὰ διατηρήσῃ ἐπὶ πολὺ τὴν ἀφοσίωσίν του πρὸς γυναῖκα εὐκαταφρόνητον, θέλει ἀπομακρυνθῇ μετ' οὐ πολὺ ἀπὸ τῶν ἀξιοποίνων καὶ καταστρεπτικῶν αὐτοῦ παρεκτροπῶν. Ὁ σύζυγός σου ταχέως θέλει ἐννοήσῃ, ὅτι καταστρέφει ἑαυτὸν, ὅτι παρ' ὀλίγον θέλει ἀπολέσει τὴν ὑπόληψίν του· ἡ ὀρθὴ αὐτοῦ κρίσις θέλει τὸν κάμει νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν εὐθεὶαν ὁδόν· θέλει ἐννοήσῃ τὸ ἁμάρτημά του καὶ τὸν κρημνόν, εἰς ὃν πλησιάζει νὰ πέσῃ· τὰ δικαιώματα τῆς συζύγου του θέλουσι τὸν ἀνακαλέσει παρ' αὐτῇ· τότε θέλει σὲ ἐκτιμήσει καὶ σοὶ ἀποδώσει τὸ δίκαιον· δὲν θέλει δυνηθῇ νὰ ὑποφέρῃ τὸ ὄνειδος τῆς παρελθούσης αὐτοῦ διαγωγῆς· θέλεις τὸν ἐπανίδει μεταμεμελημένον, ἄξιον σοῦ καὶ τῆς ἀγάπης σου.

Πρὸ πάντων, φιλάττη μου Νικοστράτη, ἄφες εἰς τὰς ἐταίρας μίαν τέχνην, ἥτις ταῖς ἀνήκει. Ἡ φρόνησις, ἡ πίστις, αἱ οἰκιακαὶ ἀσχολίαι, ἡ πρὸς τὰ τέκνα στοργή, αἱ πρὸς τοὺς φίλους τοῦ συζύγου αὐτῆς περιποιήσεις, ἰδοὺ τίνα εἰσὶ τὰ καθήκοντα τῆς ἀληθοῦς ἀξιοτίμου γυναικὸς. Ἐρῦθριά· ὅταν

προδοθῇ ἡ ζηλοτυπία αὐτῆς διὰ μίαν ἑταίραν. Ἡ εὐγενεστέρα ζηλοτυπία εἶναι, ὅταν ἡ γυνὴ θεωρῇ ὡς ἀντιζήλους αὐτῆς τὰς μάλιστα ἐναρέτους γυναῖκας. . . Μὴ εἶσαι μνησίκακος, ἀλλ' ἔσο πάντοτε ἐτοίμη εἰς συνδιαλλαγὴν. Σκέφθητι, ὅτι ἡ ἰλαρότης αὐτῆς τῶν ἡθῶν ἐμποιεῖ τὴν ἐπιείκειαν καὶ αὐτοῖς ἡμῶν τοῖς ἐχθροῖς· αὕτη μόνῃ μᾶς περιποιεῖ τιμὴν, αὕτη μόνῃ μᾶς καθιστᾷ καὶ αὐτῶν τῶν συζύγων ἡμῶν ἰοχυροτέρας, καὶ μᾶς οἶδει ἐπ' αὐτῶν ἀπεριόριστον ὑπεροχὴν. Ἐκλεξοῦ ἐν τῶν δύο, ἣ φέρε εἰς θέσιν τὸν σύζυγόν σου νὰ σὲ σεβασθῇ ἢ δέχθητι νὰ ὑπηρετήσης ταπεινῶς τὸν κύριόν σου.

Ἐν μέσον σοὶ ἀπολείπεται ἵνα τῷ ἀπευθύνῃς σωτηρίους ἐπιπλήξεις, τὸ δὲ μέσον αὐτὸ εἶναι ἡ ἀρετὴ σου· δι' αὐτῆς δύνασαι νὰ τὸν φέρῃς εἰς θέσιν νὰ ἐρυθριάσῃ· δι' αὐτῆς ὀφείλεις νὰ τὸν ἀναγκάσῃς ἵνα ἐξαιτησῇται συγγνώμην· θέλει σὲ ἀγαπήσῃ πλειότερον, ὅταν ἐννοήσῃ πόσον ἦτο ἄδικος, ὅπως φιλοφροσυνῶν ἦσο ἀξία καὶ ὁπόση μεγάλη ἦτο ἡ ζημία, ἣν ἐκινδύνευε νὰ ὑποστῇ ἀν' ἐστερεῖτο τὴν ἀγάπην σου. Μετὰ τὴν ἀσθένειαν ἐκτιμᾷ ὁ ἄνθρωπος κάλλιον τὴν ἀξίαν τῆς ὑγείας! . . .

Δὲν θέλεις ν' ἀκολουθήσῃς τὰς συμβουλὰς μου; πολὺ καλὰ! ἄφες ἑαυτὴν εἰς ὅλην τὴν ὁρμὴν τῆς ζηλοτυπίας σου. Τὸ πνεῦμα τοῦ συζύγου σου πάσχει, δεῖξον ὅτι καὶ τὸ ἐδικόν σου δὲν εἶναι ἥττον ἀσθενές· κινδυνεύει ν' ἀπολέσῃ τὴν ὑπόληψίν του, ἀπόλεσον καὶ σὺ τὴν ἐδικήν σου· ἀμεριμνᾷ περὶ τῆς χρηματικῆς του καταστάσεως, βοήθησον αὐτὸν νὰ τὴν καταστρέψῃ· τιμώρησον ἑαυτὴν, νομίζουσα ὅτι τι-

μωρεῖς ἐκείνον, ἢ μᾶλλον ἐγκατάλιπε αὐτόν, διαζεύχθητι ἀπ' αὐτοῦ, λάβε ἄλλον σύζυγον, ὅστις θέλει σοὶ εἶναι καὶ αὐτὸς ἀπιστος, καὶ ὃν θέλεις ὡσαύτως ἐγκαταλείψει. Ὅχι, φιλτάτῃ μου Νικοστράτῃ, μὴ καταντήσης εἰς ταύτην τὴν ὑπερβολήν· κατεύνασον τὰς θλίψεις τῆς καρδίας σου, ὑπόμενε αὐτὰς μετὰ καρτερίας· αὐτὸ εἶναι τὸ μέσον, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ τὰς κατευνάσῃ.

#### ΘΑΝΑΤΟΙ ΠΡΟΔΙΕΓΝΩΣΜΕΝΟΙ.

Τὸ 913 ὁ Ὁλεγ μέγας Δουξ τῆς Ῥωσσίας εἶχεν ἵππον, ὃν ἀπὸ τινος καιροῦ δὲν ἤθελε πλέον νὰ ἱππεύσῃ, καθότι ἡμέραν τινα, ἰδὼν αὐτὸν μάγος τις ἐπὶ τοῦ ἵππου καὶ ἐρωτηθεὶς παρὰ τοῦ Ὁλεγ περὶ τῆς τύχης του, εἶπεν εἰπὲς πρὸς αὐτόν, « Πρίγκηψ, ὁ ἵππος » οὗτος, ὃν πολὺ ἀγαπᾷς, θέλει γίνεαι » αἷτιος τοῦ θανάτου σου. » Ὁ Ὁλεγ λυπηθεὶς, εἶπεν ἐν ἑαυτῷ, « δὲν θέλω τοῦ λοιποῦ μήτε νὰ ἱππεύσω αὐτόν τὸν ἵππον μήτε νὰ τὸν ἰδῶ. » Καὶ πάραυτα διέταξε νὰ θέσωσιν αὐτόν εἰς ἴδιον σταῦλον, νὰ τὸν τρέφωσιν αὐτοῦ χωρὶς ποτὲ νὰ τὸν ἀφήσωσι νὰ ἐξέλθῃ. Μετὰ τὴν ἐπάνοδον αὐτοῦ εἰς Κίεβον ἐκ τῆς κατὰ τῶν Ἑλλήνων μάχης, καὶ μετὰ πέντε ἔτη ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς προφητείας, ἠρώτησε τὸν ἱπποκόμον αὐτοῦ περὶ τοῦ ἵππου, ὅστις, κατὰ τὴν προφητείαν ἐμελλε νὰ τῷ προξενήσῃ τὸν θάνατον· ὁ ἱπποκόμος ἀπεκρίθη, ὅτι ὁ ἵππος ἀπέθανε. Τότε ὁ Ὁλεγ ἤρχισε νὰ γελάει καὶ νὰ χλευάζῃ τὸν ψευδοπροφήτην. « Ὅσα προφη-